

Fiche 5: Verordening inzake financieringsmaatregelen voor gemeenschappelijk visserijbeleid

Titel:

Voorstel voor een Verordening van de Raad houdende communautaire financieringsmaatregelen voor de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk visserijbeleid en op het gebied van het zeerecht

Datum Raadsdocument: 18 april 2005
Nr Raadsdocument: 8142/05
Nr. Commissiedocument: COM(2005) 117 definitief
Eerstverantwoordelijk ministerie: LNV i.o.m. FIN en BZ

Behandelingstraject in Brussel:

Raadswerkgroep Visserij intern, Landbouw– en Visserijraad.

Besluitvorming over de horizontale aspecten van dit voorstel, dat deel uitmaakt van het pakket voorstellen in het kader van de Financiële Perspectieven 2007-2013, vindt plaats in de Europese Raad.

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

De Commissie acht het van groot belang de financiële steun die ten behoeve van de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB) wordt verleend, doeltreffender te maken. Met het oog op de coherentie en de relevantie van die financiële steun moet worden gezorgd voor meer complementariteit en eenvoudigere, uniformere en beter gecoördineerde procedures, waarbij het niet alleen om de Europese Unie zelf gaat, maar ook om de betrekkingen met derde landen en internationale organisaties.

Het voorstel zorgt voor de juridische basis voor het continueren van Europese financiering van kerntaken van het GVB in de periode van 2007 tot en met 2013. Zonder deze Europese financiering zullen de (meeste) lidstaten niet in de positie zijn hun verplichtingen van het GVB naar behoren uit te voeren.

Het voorstel bevat de kaderregeling voor de verlening van financiële steun en vormt een aanvulling op de eerder voorgestelde verordening voor een Europees Visserijfonds. De steun waarin de nu voorgestelde verordening voorziet, betreft met name de volgende gebieden: controle en handhaving, instandhoudingmaatregelen, het verzamelen van gegevens en verbetering van de wetenschappelijke adviezen, bestuur, internationale betrekkingen en het zeerecht. Het voorstel bevat geen wijzigingen van de doelstellingen, principes en besluitvormingsregels op deze gebieden.

De doelstelling is financiële steun ten behoeve van:

- Verbeteren van de controle op visserijactiviteiten teneinde die activiteiten die nadelig zijn voor de instandhouding van de visserijhulpbronnen in en buiten de communautaire wateren, tegen te gaan.

Op het gebied van controle en handhaving zal financiële steun beschikbaar zijn voor investeringen in controleactiviteiten, voor de analyse en evaluatie van de met de handhaving gemoeide uitgaven en voor initiatieven die de communicatie en de dialoog tussen de actoren van de sector en met het grote publiek moeten verbeteren.

- Het verzamelen en het beheer van de gegevens die nodig zijn om de toestand van de visserijhulpbronnen en de activiteiten van de visserijsector in en buiten de communautaire wateren te kunnen evalueren.

De Gemeenschap zal financiële middelen beschikbaar stellen voor programma's om de voor de uitvoering van het GVB benodigde gegevens te verzamelen, voor partnerschapscontracten met nationale onderzoeksinstellingen en voor bijdragen aan internationale instanties die op dit gebied relevant werk verrichten.

- Voorlichting geven en de belanghebbenden bij de beleidsontwikkeling betrekken in alle stadia daarvan tot en met de tenuitvoerlegging.

De verordening voorziet in vergoedingen voor deelneming aan werkzaamheden van het Raadgevend Comité voor de visserij en de aquacultuur (RCVA) en van de regionale adviesraden (RAC's).

- Verlenen door de Gemeenschap van financiële steun voor de sluiting van visserijovereenkomsten met derde landen, inclusief partnerschapsovereenkomsten, en voor deelname aan de werkzaamheden van internationale organisaties die zich bezighouden met visserij of met het zeerecht. Een en ander moet de visserijhulpbronnen in de wateren van derde landen en op volle zee duurzamer helpen te maken.

De uitgaven van de Gemeenschap in het kader van de visserijovereenkomsten met derde landen zullen worden gefinancierd. Ook zullen financiële middelen beschikbaar zijn voor verplichte of vrijwillige bijdragen van de Gemeenschap aan internationale organisaties, waaronder organen van de Verenigde Naties.

De verordening bevat bepalingen met betrekking tot de inhoud van communautaire en nationale programma's, de indiening door lidstaten bij de Commissie van jaarprogramma's en steunaanvragen, de toekenning van steun door de Commissie, de cofinancieringspercentages met bijbehorende voorwaarden en de inhoud van uitvoeringsbepalingen en de procedure voor de vaststelling ervan.

De Commissie acht een verhoging van de bestaande financiële ondersteuning gewenst vanwege de toetreding van de nieuwe lidstaten en voor verbetering van de uitvoering van het GVB in de bestaande lidstaten (meer controle, betere gegevensvoorziening e.d.)

Rechtsbasis van het voorstel: Art. 37 EG

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: Raad met gekwalificeerde meerderheid, adviesrecht EP

Overkoepelende besluitvorming over het financiële plafond voor dit voorstel vindt plaats in het kader van de Financiële Perspectieven 2007-2013 door de Europese Raad met unanimititeit.

Instelling nieuw Comitologie-comité: Nee, de Commissie wordt bijgestaan door een reeds bestaand comité: het Comité voor de visserij en de aquacultuur.

Subsidiariteit en proportionaliteit:

Subsidiariteit: positief.

In het huidige voorstel wordt een kader vastgesteld voor communautaire financieringsmaatregelen voor de tenuitvoerlegging van het GVB op vier terreinen. Een van die terreinen die voor financieringsmaatregelen in aanmerking komt is de controle en handhaving van de GVB-regels. Een hoog niveau van handhaving van het GVB, dat een exclusieve bevoegdheid is van de Gemeenschap, is van essentieel belang voor het welslagen van het GVB. Controle en handhaving van het GVB blijft echter de verantwoordelijkheid van de lidstaten.

Proportionaliteit: Positief. Een verordening is het geëigende middel.

Consequenties voor de EU-begroting:

Het voorstel dat hier voorligt betreft visserijuitgaven die buiten het Europese Visserij Fonds omgaan. Het gaat om een begroot totaalbedrag van € 2625 mln in de periode 2007-2013, (waarvan ca. € 45 mln voor apparaats- en personele kosten voor de Europese Gemeenschappen). Per jaar is het totale budget begroot op € 369 miljoen. De verdeling van dit budget over de 4 werkgebieden is als volgt begroot: controle en handhaving € 67,5 miljoen per jaar, data verzamelen en advies € 69 miljoen per

jaar, bestuur € 4,5 miljoen per jaar en visserijakkoorden/internationale organisaties € 227,5 miljoen per jaar.

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger:

Welk bedrag Nederland uit de middelen voor visserijbeleid buiten het EVF zal ontvangen in de periode 2007-2013 is afhankelijk van de uitkomst van de discussie over de Financiële Perspectieven, en vervolgens van de verdeling van het budget over de lidstaten in nationale enveloppen. De Commissie financiert in principe niet meer dan 50% van de subsidiabele uitgaven voor controle en het verzamelen van gegevens. Om activiteiten op de genoemde gebieden daadwerkelijk uit te kunnen voeren moet nationale cofinanciering voor de betreffende doelen en maatregelen beschikbaar zijn. De mate en het niveau van communautaire financiële bijdragen op het terrein van controle en dataverzameling hangt af van de nationale programmering van deze uitgaven. Uit de verordening vloeit geen verplichting tot nationale uitgaven voort, het biedt slechts mogelijkheden tot benutting van communautaire middelen.

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering): Geen.

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid:

De verordening treedt in werking op de twintigste dag volgend op publicatie en is van toepassing vanaf 1 januari 2007 tot en met 31 december 2013. Dit is haalbaar voor Nederland.

Consequenties voor ontwikkelingslanden:

Het voorstel voorziet onder andere in financiering van de uitgaven van de Gemeenschap in het kader van de visserijovereenkomsten met derde landen, waaronder ontwikkelingslanden. Uitgangspunt is dat toekomstige partnerschapsovereenkomsten hun basis vinden in de Raadsconclusies over partnerschapsovereenkomsten, waardoor mogelijk duurzaamheid en coherentie beter zouden kunnen worden gewaarborgd. Echter, twijfels over o.a. het duurzaamheidsgehalte van de nieuwe akkoorden blijven bij Nederland bestaan.

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

Nederland staat positief tegenover dit voorstel. Het voorstel zorgt voor een noodzakelijke juridische basis en voor een vereenvoudiging en verbetering van wetgeving in het kader van het GVB. Het is een goede zaak om de verschillende niet-structurele uitgaven in één kader onder te brengen. De werkingsgebieden (controle en handhaving, gegevensverzameling/verbetering van de wetenschappelijke adviezen, beter bestuur en internationale betrekkingen) zijn alle van belang voor de implementatie van het GVB, waarbij voor Nederland vooral de eerste drie prioritaire beleidsgebieden zijn.

Nederlands standpunt over de voorstellen voor de verschillende gebieden:

- handhaving en controle:

Voor effectieve handhaving is het belangrijk dat voldoende middelen beschikbaar zijn, inclusief steun (aan nieuwe lidstaten) voor investeringen in hardware (vaartuigen, vliegtuigen) en voor modernisering van de inspectiediensten. Nederland hecht groot belang aan de introductie van het elektronisch logboek en moderne vaartuigvolgsystemen. Nederland is positief over de

reservering van middelen voor het Visserijcontroleagentschap, maar wil de voorgestelde uitgaven toetsen aan het uiteindelijk vastgestelde takenpakket (zo is het Fisheries Monitoring Centre niet in het agentschap opgenomen). Dit kan wellicht tot aanpassing van de voorgestelde budgetlijn bijdragen. Nederland wenst flexibiliteit in besteding van de middelen, met name om regionale samenwerking te kunnen bevorderen.

- Onderzoek/data/advies:

De voorstellen zijn in lijn met de eerder door de Commissie aan de Raad gepresenteerde mededeling met initiatieven om de continuïteit van de datacollectie te bewaren en de kwaliteit en intensiteit van onderzoek verder te verbeteren. Nederland steunt deze mededeling op hoofdlijnen en steunt het voorliggende voorstel derhalve op hoofdlijnen. Nederland acht verdere ontwikkeling, uitbreiding en kwalitatieve verbetering van onderzoek (biologisch, economisch) van belang, zowel geografisch (bijv. de Baltische Zee) als gebiedsmatig. Daarbij beoordeelt Nederland dat meer communautair beheer en prioritering van onderzoek van belang is voor rationalisering van de inzet van EU-middelen. Ook intensivering van de vraag naar advies vereist voldoende middelen.

- Bestuur (consultatie/publicaties):

Nederland is positief over dit onderdeel, waarin middelen worden gereserveerd voor stakeholder participatie - één van de hoofdelementen uit de GVB-hervorming van 2002. Nederland wenst vast te houden aan het afgesproken aflopende karakter van de RAC-ondersteuning (dus ieder jaar minder bijdrage). Ook disseminatie (zowel onder publiek als onder stake holders) van het visserijbeleid en de -regelgeving is van belang voor een beter begrip van dit beleid.

- Akkoorden/internationale organisaties:

De samenwerking in regionale en internationale (visserijbeheers-)organisaties is een essentieel onderdeel van het GVB. Verdere samenwerking moet bevorderd worden in deze internationale en multilaterale organisaties - dit vereist investeringen (bijvoorbeeld inzet vanuit de Gemeenschap op gebied van controle). Visserijovereenkomsten met derde landen vormen eveneens een belangrijk onderdeel van het GVB. Bij het opstellen van de partnerschapsovereenkomsten kan er naast de gebruikelijke vergoeding ook geld gereserveerd worden voor ondersteuning van het lokale visserijbeleid op het gebied van beheer van de hulpbronnen, controle- en handhavingactiviteiten en de overdracht van technologie, kapitaal en know-how.

De Commissie stelt voor het budget voor de overeenkomsten te verhogen. Nederland ziet vooralsnog niet de noodzaak tot een verhoging van het budget en wenst eerst duidelijkheid over de redenen van deze verhoging. Nederland is van mening dat de eigen bijdrage van de reders aan het voor een overeenkomst betaald bedrag dient toe te nemen waardoor de bijdrage van de Gemeenschap juist niet hoeft toe te nemen of zelfs kan dalen¹. Indien de verhoging van het budget gerelateerd is aan een uitbreiding van het aantal overeenkomsten, dan is dit voor Nederland (vooralsnog) bezwaarlijk omdat volgens Nederland de uitvoering van de Raadsconclusies t.a.v. de partnerschapsovereenkomsten nog niet voldoende van de grond komt en er twijfels over o.a. het duurzaamheidsgehalte van de nieuwe akkoorden blijven bestaan. Nederland geeft prioriteit aan het verduurzamen van bestaande overeenkomsten boven het afsluiten van nieuwe. Nieuwe overeenkomsten zijn slechts acceptabel indien deze volledig aan de duurzaamheidscriteria voldoen.

¹ Het bedrag dat aan een derde land betaald wordt voor een overeenkomst bestaat uit een deel dat door de reders betaald wordt en uit een deel dat door de Gemeenschap betaald wordt.

- Budget/financiën:

Het Nederland standpunt over de omvang van de voor deze verordening beschikbare financiële middelen wordt bepaald in het licht van de besluitvorming over de Financiële Perspectieven. Nederland is in die discussie van mening dat de voorziene uitgaven reëel constant dienen te blijven ten opzichte van 2006.

Indien er een akkoord is over de Financiële Perspectieven voor behandeling van deze verordening, zal Nederland zijn prioriteiten indien noodzakelijk opnieuw bepalen, afhankelijk van die financiële ruimte.